

зультаті досліджено корозійно-механічне розтріскування та корозію втому багатьох вуглецевих та легованих сталей, що експлуатуються в корозійно-агресивних середовищах — розчинах кислот, лугів, солей та різних технологічних рідинах, а також визначено шляхи — технології зміцнення поверхневого шару або нанесення відповідних покриттів — для підвищення довговічності ряду конструкцій та деталей машин у корозійному середовищі. Встановив явище зниження границі витривалості сталей при одночасній дії на метал поверхнево-активного середовища і знакозмінного навантаження, Один з авторів відкриття зниження ефективної концентрації напружень при корозійній втомі метало-конструкцій з конструктивними концентраторами напружень (отвори, поверхневі заглиби або виступи) (1955). Показав, що ефект одночасного впливу середовища і концентрації напружень на витривалість металічного матеріалу при циклічному навантаженні не є результатом простого додавання впливу кожного із цих факторів (неадитивність результуючого ефекту). Встановлення даного явища набуло важливого значення при оцінці довговічності деталей машин з різними конструктивними концентраторами напружень у корозійних середовищах. Автор низки монографій — «Влияние поверхностно-активной среды на процессы деформации металлов» (1954, співавт. В.Й.Ліхтман, П.О.Рєбіндер), «Влияние активных жидких сред на выносливость стали» (1955), «Коррозійна втома сталі» (1959), «Прочность стали в коррозийной среде» (1963), «Коррозионное растрескивание сталей» (1971, співавт. І.І.Василенко). Засновник вітчизня-

ної наукової школи в галузі фізико-хімічної механіки матеріалів.

Заслужений діяч науки і техніки України (1960). Орден і медалі СРСР. Премія ім. Є.О.Патона. Президією НАН України засновано премію імені Г.В.Карпенка. Його ім'я присвоєно Фізико-механічному інституту НАН України.

С.А.Хорошева

До Міжнародного симпозіума «Актуальні проблеми науково-технологічної та інноваційної політики в контексті формування загальноєвропейського наукового простору: досвід та перспективи»

Редакція журналу «Наука та наукознавство» вітає учасників XXIII Київського симпозіуму з наукознавства та науково-технічного прогнозування, який цього року проходить як Міжнародний симпозіум «Актуальні проблеми науково-технологічної та інноваційної політики в контексті формування загальноєвропейського наукового простору: досвід та перспективи» і розпочинає свою роботу в столиці України 16 червня 2010 р.

Історія київських наукознавчих симпозіумів починається з організованого Г.М.Добровим Першого всесоюзного симпозіуму по застосу-

ванню математичних методів і використанню обчислювальної техніки в дослідженнях з історії науково-технічного прогресу, що відбувся у Києві 25—29 січня 1966 року. Незважаючи на те, що його заявлена тема була порівняно вузькою і зорієнтованою в основному на історію, на цьому симпозіумі був представлений надзвичайно широкий спектр наукознавчих доповідей, серед яких переважали роботи з науково-технологічного прогнозування. Тому матеріали цього наукового форуму вийшли в світ у 1967 році під назвою «Аналіз тенденцій і прогнозування науково-технічного прогресу». З того часу

на прапорі наших симпозіумів незмінно присутня прогнозно-аналітична тематика.

Цього разу організаторами даного традиційного заходу, який відбувається кожні два роки, стали Міжнародна асоціація академії наук (МАН), Міністерство економіки України, Міністерство освіти і науки України, Проект ЄС «Вдосконалення стратегій, політики і регулювання інновацій в Україні», Національна академія наук України, Центр досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М.Доброва НАН України, ДУ «Інститут економіки і прогнозування НАН України».

Основним спонсором симпозіуму є міжнародний проект «Вдосконалення стратегій, політики і регулювання інновацій в Україні», що фінансується Європейським Союзом.

Програмний комітет симпозіуму очолив президент НАН України Б.Є.Патон, його заступниками стали керівник групи експертів Проекту Європейської Комісії «Вдосконалення стратегій, політики і регулювання інновацій в Україні» Елізео Бойто та директор Центру досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М.Доброва НАН України Б.А.Маліцький. До його складу увійшли голова Державного комітету України з питань науково-технологічного та інноваційного розвитку Б.В.Гриньов, відомі фахівці з наукознавства та інноватики України, Росії, Молдови, Німеччини, Сербії.

Функції оргкомітету взяв на себе колектив Центру досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М.Доброва НАН України.

Метою симпозіуму є узагальнення досвіду формування та реалізації науково-технологічної та інноваційної політики в Європейському Союзі, державах—членах ЄС, Україні, обговорення можливостей використання європейського досвіду в контексті інтеграції України в загальноєвропейський науковий простір.

На симпозіумі будуть обговорені наступні теми:

— роль держави в забезпеченні умов інноваційного розвитку економіки та формуванні національних інноваційних систем;

— форсайтні дослідження як інструментарій активного конструювання майбутнього на основі пошуку оптимальних шляхів науково-технологічного розвитку;

— перспективи розвитку науки в країнах з перехідною економікою та підвищення її ролі як потужного чинника та ресурсу інноваційного розвитку;

— механізми науково-технологічного та інноваційного розвитку: визначення пріорите-

тів фінансування, податкові пільги, кредитна підтримка, формування системи комерціалізації результатів досліджень, інноваційної інфраструктури, трансферу технологій, підтримка інноваційного розвитку великих підприємств і МСП;

— інноваційна модель структурної перебудови промислового виробництва;

— регіональна інноваційна політика;

— розвиток інноваційної культури;

— історико-філософські методи вивчення розвитку національних наукових систем і досвіду їх міжнародної інтеграції.

— розширення участі вчених і фахівців країн з перехідною економікою в рамкових програмах ЄС.

— формування міжнародних і національних фондів підтримки науки, венчурних фондів для фінансування інноваційних проектів і програм.

Симпозіум планується провести у формі пленарних та секційних засідань, а також дискусій за «круглими столами», зокрема будуть працювати:

Секція 1. Інноваційна політика держави: формування стратегії, нормативно-правової бази та механізмів державного управління процесами науково-технологічного та інноваційного розвитку.

Секція 2. Тенденції та перспективи розвитку наукового потенціалу країн з перехідною економікою як ресурсу інноваційного розвитку.

Секція 3. Форсайтні дослідження перспектив науково-технологічного та інноваційного розвитку: накопичений досвід і можливості міждержавного та загальноєвропейського співробітництва.

Секція 4. Історичний досвід та філософські узагальнення процесів управління наукою і формування науково-технологічної політики держав.

«Круглий стіл» 1. Проблеми формування та розвитку національних інноваційних систем.

«Круглий стіл» 2. Вдосконалення національних систем підготовки та атестації наукових кадрів у контексті Болонського процесу.

«Круглий стіл» 3. Інноваційний розвиток космічної галузі в контексті глобалізаційних процесів.

Біля 150 науковців висловили бажання взяти участь у роботі симпозіуму, вони надали 120 тез доповідей, з яких, щоправда, декілька було відхилено оргкомітетом як такі, що не відповідають оголошеній тематиці або не мають наукової новизни.

Бажаємо учасникам плідних дискусій, успіхів і творчих звершень в подальшій роботі.